

TÁJÉKOZTATÓ A NÉMET NEMZETISÉGI OKTATÁSRÓL

Oktatási forma: nyelvoktató kisebbségi (hagyományos forma)

Óraszámok valamennyi évfolyamon: nemzetiségi nyelv heti 5 óra, honismeret heti 1 óra

A nemzetiségi oktatás a magyar közoktatási rendszer szerves része. Célja és feladata megegyezik a többségi oktatásával. Sajátossága, hogy intézményi feltételek között biztosítja a nemzetiségi nyelv tanulását, a nemzetiségi történelem, kultúra megismerését, a hagyományőrzést és –teremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.

Segíti a nemzetiségi kultúrát hordozó csoport tagját, hogy megőrizze identitását, hogy vállalhassa és megmutathassa annak értékeit.

1. Nemzetiségi oktatás céljai:

- a tanulók ismerjék meg, használják őseik nyelvét, azok kultúráját, ápolják hagyományait,
- a nevelésen keresztül erősödjön a tanulók identitástudata,
- a nyelv tanulása bővítse általános műveltségüket, nyerjenek betekintést a német nyelvű országok, a Magyarországon élő németek kultúrájába, történelmébe,
- a tanulók legyenek képesek a mindennapi élet szituációiban német nyelvi kommunikációra mind szóban, mind írásban, jussanak minden területen megalapozott tudás birtokába.

2. Legfontosabb feladataink:

- A német nemzetiségi nyelv művelt köznyelvi szinten történő elsajátításának elősegítése.
- A szokások és hagyományok megismertetése és ápolása.
- A történelem, az anyanyelvi kultúra oktatása.
- Az anyaország életének, kultúrájának megismertetése.
- A nemzetiség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrájának tudatossá tétele.

3. Személyi feltételek:

Iskolánkban két pedagógus vesz részt a nemzetiségi oktatásban. Ők tanítják a nemzetiségi nyelvet és irodalmat, valamint a honismeretet. Végzettségük a törvényi előírásoknak megfelelő. Az egyik pedagógus nemzetiségi tanítói és német szakos tanári diplomával, a másik német szakos tanári diplomával oktatja a gyermekeket.

4. Tárgyi feltételek:

A német nemzetiségi oktatáshoz a tankönyveken és munkatankönyveken kívül szótárakat, oktató és interaktív CD-ROM-okat, digitális tananyagtartalmakat használunk. Rendelkezésünkre állnak továbbá nyelvi tablók, német nyelvű folyóiratok, könyvek. A honismeret oktatásának kiváló színtere a kétkultúrájú alkotópadlás, magyar és német nyelvű állandó településtörténeti kiállításával, tankonyhájával, fafaragó és fazekas műhelyével.

Iskolai könyvtárunkban minden tanuló hozzájuthat a kétnyelvű, településtörténeti kiadványunkhoz.

5. A helyben élő német nemzetiség kultúrájának, hagyományainak megismerése:

A településeken élő nemzetiségi kultúra megismerését segíti a német honismeret helyi tanterve, a hagyományőrző és tánc foglalkozások, valamint egyéb (tanórán kívüli) tevékenységek:

- Nagyobb ünnepek (karácsony, húsvét) kapcsán ismert népszokások felelevenítése.
- Iskolánk pedagógusai által összeállított és az iskola, valamint a Bakony-sárhányi Német Nemzetiségi Önkormányzat által kiadott – két nyelvű - helyi nemzetiségi történeti könyv tanulmányozása.
- A település „német sírjairól” készült kiadvány tanulmányozása, gót betűs sírok felkeresése.
- „Generációk együttműködése” elnevezésű program fenntartása, a nemzetiségi hagyományok idősek általi közvetítése.

- Iskola- és településtörténeti állandó kiállításunk gondozása, bővítése.
- „Sárkányhang” című helyi újság és az iskolai honlap német nyelvű rovatainak szerkesztése, cikkek megjelenítése és tanulmányozása.
- Népi kismesterségek elemeinek elsajátítása a kétkultúrájú alkotópadláson (fafaragás, agyagozás, mézeskalács, kvircedli, macskapracli, „nuss-stangli” készítése ...)
- Népzene zeneiskolások általi közvetítése (karácsonyi ünnepkör dalai, magyar, német dalok, zenedarabok).

6. Nemzetiség kultúrájának megismerését segítő programok:

- Német nyelvű előadók meghívása iskolánkba, vagy a Faluházba.
- Évente egy alkalommal nemzetiségi tanulmányi kirándulás szervezése az 5. évfolyamosoknak. Ennek tartalma lehet: látogatás a magyarországi németiség múzeumába, Tatára; a pápai kékfestőműhely megtekintése; látogatás „baranyába”, esetenként német nyelvű színház előadás megtekintése (Deutsche Bühne).
- A múzeumokban, kiállítóhelyeken élethű enteriőrökben jellegzetes festett bútorok, textíliák, területenként változó viseletek adnak képet a német népcsoport kultúrájáról.
- Betekintés a térség településeinek kisebbségi kultúrájába (Bakonyi Amatőr Népművészeti Fesztivál: népzene, népdal, néptánc kategóriák)
- Jeles alkalmakon programok szervezésével a móri, a pusztavámi és Komárom-Esztergom megyei sváb népviseletek és népszokások megismerése.
- Népi kismesterségek megismerése a kétkultúrájú alkotópadláson és játszóházakban:
  - „Sváb” sütemények készítése
  - Agyagozás
  - Fafaragás
  - Csuhé- és szalmafonás
  - Gyertyaöntés.

Látogatások az anyaországba nyelvgyakorlás és a földrajzi környezet megismerése céljából (Németország, Ausztria).

Az utazás során a következő témakörök beszéd gyakoroltatása valósul meg:

- Kapcsolatfelvétel levélben, e-mailen és telefonon
- Bemutatkozás
- Iskolánk, településeink bemutatása
- Németország és Ausztria földrajza, történelme
- A német, osztrák irodalom nagyjai, zeneszerzők
- A német, osztrák iskolarendszer
- Étkezés, napirend
- A meglévő nyelvtudás folyamatos, hosszabb idejű használata
- Élmenybeszámoló, tudósítások a Sárkányhang című helyi lapba, az iskola honlapjára, esetenként a Neue Zeitung újságba vagy a Deutscher Kalender kiadványba

A település rendezvényein a tanult dalok, táncok, zenedarabok bemutatása. Az iskola hagyományos rendezvényeinek (karácsonyi, húsvéti készülődés, farsangi maszkabál, egészségnapok) programjaiba a nemzetiségi szokások (az öltözködés, az étkezés) beillesztése.

A német nemzetiségi hagyományok ápolásához hozzájárulhat a témahéten, illetve projekt keretében feldolgozott téma, probléma.

A tehetséggondozást az alábbi tevékenységek segítik:

- „Bakonysárkány legjobb németese” elnevezésű verseny szervezése;
- felkészítés a Junior Nyelvvizsgára.

A nemzetiségi oktatás helyi tanterve része az iskolai tantervnek.